

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรอิสระที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือครูที่สอนในระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครปีการศึกษา 2542 จำนวน 358 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

สรุปผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 91.60 มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีร้อยละ 92.50 ปริญญาโทร้อยละ 5.00 อายุอยู่ระหว่าง 22 ปี ถึง 60ปี อายุเฉลี่ย 46 ปี มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพครูอยู่ระหว่าง 1 ปี ถึง 43 ปี ประสบการณ์การสอนเฉลี่ย 24 ปี มีภาระงานที่รับผิดชอบ (งานสอนรวมภาระงานอื่นที่นอกเหนือจากงานสอน เช่น งานธุรการ การเงิน เป็นต้น) อยู่ระหว่าง 4 ชั่วโมง/สัปดาห์ ถึง 35 ชั่วโมง/สัปดาห์ ภาระงานที่รับผิดชอบเฉลี่ย 22 ชั่วโมง/สัปดาห์ ส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยร้อยละ 90.5 มีประสบการณ์ในการทำวิจัยร้อยละ 9.5 จำนวนโครงการที่ทำวิจัยอยู่ระหว่าง 1 โครงการ ถึง 6 โครงการ โครงการที่ทำวิจัยเฉลี่ย 1.65 โครงการ งานวิจัยที่ทำเป็นแบบวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนร้อยละ 47.10 และลักษณะการทำงานวิจัยเป็นแบบคนเดียวร้อยละ 67.7

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากถึงร้อยละ 81.9 มีประสบการณ์การสอนอยู่ในช่วงระหว่าง 21 - 30 ปี ร้อยละ 43.7 ซึ่งดูเหมือนว่าปริญญตรีจะไม่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยมีเพียง 2 ระดับการศึกษาที่ทำคือ วุฒิปริญญาโทมีประสบการณ์การทำวิจัยสูงถึงร้อยละ 76.5 เมื่อเทียบกับวุฒิปริญญาตรีมีเพียงร้อยละ 6.3 พบว่าวุฒิการศึกษาเป็นตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อการทำวิจัยของครู และช่วงอายุที่ทำวิจัยจะอยู่ในช่วงระหว่าง 21 - 30 ปี ร้อยละ 26.1 จากภาพรวมจะเห็นว่าค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระด้านความรู้ความสามารถด้านวิจัย ความรู้ในเนื้อหาที่สอนกับปัญหาของนักเรียนในการเรียน ความสนใจใฝ่หาความรู้ การเห็นคุณค่าของการทำวิจัย การสนับสนุนของผู้บริหาร การสนับสนุนของเพื่อนครู

แหล่งทุน ความต้องการมีที่ปรึกษา ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งค้นคว้า การทำวิจัยปฏิบัติการ ในชั้นเรียนเพื่อใช้เป็นผลงานในการขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 การพัฒนาการเรียนการสอน และความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน อยู่ในช่วงระหว่าง 2.52 – 3.87 ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในช่วงระดับความเห็นปานกลางถึงมาก (3.01 – 3.87) ยกเว้นระดับความคิดเห็นด้านความรู้ความสามารถด้านการวิจัยและแหล่งทุนที่มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลางถึงค่อนข้างน้อย (2.85 และ 2.52 ตามลำดับ) กลุ่มตัวอย่างต้องการมีที่ปรึกษาในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก ถึงร้อยละ 40.6 ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งค้นคว้าอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 53.2 ความต้องการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อใช้เป็นผลงานขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 อยู่ในระดับมากถึงร้อยละ 38.2 และมีความพึงพอใจต่อการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากถึงร้อยละ 45.7

2. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนตามตัวแปรอิสระ ตัวแปรอิสระทุกตัวผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มต่ำ กลุ่มปานกลาง และกลุ่มสูง โดยในทุกตัวแปรอิสระมีลักษณะค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนในแต่ละกลุ่มเช่นเดียวกัน คือมีค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเรียงลำดับจากกลุ่มสูง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มต่ำ ผลการวิเคราะห์พบว่าระดับความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนทุกตัวแปรอิสระมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแตกต่างกันระหว่างกลุ่มบุคคลใน ทุกตัวแปรอิสระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการเปรียบเทียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นรายคู่ภายใต้แต่ละกลุ่มบุคคล ผลปรากฏว่าบุคคลที่อยู่ในกลุ่มสูงมีระดับความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสูงกว่าบุคคลในกลุ่มอื่น ๆ และพบว่าในตัวแปรอิสระการเห็นคุณค่าของการทำวิจัย การสนับสนุนของผู้บริหาร การสนับสนุนของเพื่อนครู แหล่งทุน และความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งค้นคว้า มีระดับความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนไม่แตกต่างกันระหว่างบุคคลในกลุ่มต่ำและกลุ่มปานกลาง

3. การศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างปัจจัยที่ใช้ในการอธิบายความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู โดยใช้ตัวแปรตามกรอบแนวคิดของการวิจัยมีทั้งหมด 19 ตัว แบ่งออกเป็น 4 ชุด ดังนี้ ชุดที่ 1 ตัวแปรเกี่ยวกับภูมิหลังของครู ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 7 ตัว ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ความรู้ความสามารถด้านการวิจัย ประสบการณ์ในการทำวิจัย ความรู้ในเนื้อหาที่สอนกับปัญหาของนักเรียนในการเรียน และภาระงานที่รับผิดชอบ ชุดที่ 2 ตัวแปรเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 4 ตัว ได้แก่ ความสนใจใฝ่หาความรู้ การเห็นคุณค่าของการทำวิจัย ความรับผิดชอบในงานครู และความคาดหวังต่อการวิจัย ชุดที่ 3 ตัวแปรเกี่ยวกับแรงจูงใจภายนอก ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 7 ตัว ได้แก่

การสนับสนุนของผู้บริหาร การสนับสนุนของเพื่อนครู แหล่งทุน ความต้องการมีที่ปรึกษา ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งค้นคว้า การทำผลงานอาจารย์ 3 เวลาในการทำวิจัย และชุดที่ 4 ตัวแปรเกี่ยวกับแรงจูงใจภายใน ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 1 ตัว คือการพัฒนาการเรียนการสอน ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ชุดของตัวแปรที่เกี่ยวกับภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างสามารถอธิบายความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้ร้อยละ 13.60 โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .369 เมื่อเพิ่มตัวแปรชุดที่สองเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวพบว่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .614 สามารถอธิบายความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้ร้อยละ 37.60 เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 24.00 เมื่อเพิ่มตัวแปรชุดที่สามเกี่ยวกับแรงจูงใจภายนอกพบว่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .736 สามารถอธิบายความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้ร้อยละ 54.10 เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 16.50 เพิ่มตัวแปรชุดที่สี่เกี่ยวกับแรงจูงใจภายในพบว่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .762 สามารถอธิบายความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้ร้อยละ 58.00 เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 3.90

ตัวแปรทั้งหมด 19 ตัว สามารถอธิบายความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้ร้อยละ 58.00 เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์การถดถอยพบว่า ตัวแปรอธิบายมีสัมประสิทธิ์ถดถอยอย่างมีนัยสำคัญและมีน้ำหนักถดถอยเป็นบวก 3 ตัว ได้แก่ การพัฒนาการเรียนการสอน (.340) การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อใช้เป็นผลงานในการขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 (.220) และความต้องการมีที่ปรึกษา (.135) สำหรับตัวแปรอธิบายที่สัมประสิทธิ์ถดถอยมีนัยสำคัญและมีน้ำหนักถดถอยเป็นลบ 1 ตัว คือ ภาระงานที่รับผิดชอบ (-.081)

3.1 ตัวแปรความต้องการพัฒนาการเรียนการสอน การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อใช้เป็นผลงานในการขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 และความต้องการมีที่ปรึกษาในการทำวิจัย มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 สำหรับตัวแปรภาระงานที่รับผิดชอบมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยมีค่า $R = .762$

3.2 สำหรับตัวแปรเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ความรู้ความสามารถด้านการวิจัย ประสบการณ์ในการทำงานวิจัย ความรู้ในเนื้อหาที่สอนกับปัญหาของนักเรียนในการเรียน ความสนใจใฝ่หาความรู้ การเห็นคุณค่าของการทำวิจัย ความรับผิดชอบในงานครู ความคาดหวังในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนให้สำเร็จ การสนับสนุนของผู้บริหาร การสนับสนุนของเพื่อนครู แหล่งทุน ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งค้นคว้า และเวลาในการทำวิจัยไม่ใช่ตัวอธิบายความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่ดี

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณวิธี stepwise เพื่อเลือกชุดของตัวแปรอิสระจำนวนน้อยที่สุดที่สามารถอธิบายความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้มากที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พบว่าชุดของตัวแปรอิสระที่อธิบายความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้มากที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ตัวแปรความต้องการพัฒนาการเรียนการสอน ความต้องการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อใช้เป็นผลงานในการขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ความคาดหวังต่อการทำวิจัย ความต้องการที่ปรึกษาการทำวิจัย ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งค้นคว้า ความสนใจใฝ่หาความรู้ และภาระงานที่รับผิดชอบ โดยมีสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ .377, .231, .105, .129, .092, .108 และ -.073 โดยที่ตัวแปรความต้องการพัฒนาการเรียนการสอน ความต้องการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อใช้เป็นผลงานในการขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 และความต้องการที่ปรึกษาการทำวิจัย สามารถอธิบายความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนตัวแปรความคาดหวังต่อการทำวิจัย ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งค้นคว้า ความสนใจใฝ่หาความรู้ และภาระงานที่รับผิดชอบ สามารถอธิบายความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สมการถดถอยดังกล่าวนี้มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .756 สามารถรวมกันอธิบายความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้ร้อยละ 57.1

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ตารางไขว้พบว่าวุฒิการศึกษาของครูมีผลต่อการคิดทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนด้วย เพราะระดับการศึกษาของครูโดยเฉพาะวุฒิปริญญาโทต้องการทำวิจัยสูงเป็นเพราะพื้นฐานการศึกษาระดับปริญญาโทที่ได้รับความรู้ในด้านการทำวิจัยด้วยและส่วนใหญ่ครูที่จบปริญญาโทมักจะถูกมอบหมายให้ทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

ผลการวิจัยชุดของตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมี 19 ตัว ได้แก่ ตัวแปรเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ภาระงานที่รับผิดชอบ ประสพการณ์ในการทำงานวิจัย เวลาในการทำวิจัย ความรู้ความสามารถด้านการวิจัย ความรู้ในเนื้อหาที่สอนกับปัญหาของนักเรียนในการเรียน ความสนใจใฝ่หาความรู้ การเห็นคุณค่าของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ความรับผิดชอบในงานครู ความคาดหวังต่อการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน การสนับสนุนของผู้บริหาร การสนับสนุนของเพื่อนครู แหล่งทุน ความต้องการมีที่ปรึกษาแหล่งค้นคว้า การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อใช้เป็นผลงานในการขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 และการพัฒนาการเรียนการสอน พบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจใน

การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ได้แก่ การพัฒนาการเรียนการสอน การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อใช้เป็นผลงานในการขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 และ ความต้องการมีที่ปรึกษา ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการ ในชั้นเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ ภาระงานที่รับผิดชอบ ตัวแปรการพัฒนาการเรียน การสอนที่เป็นตัวอธิบายที่ดีที่สุดซึ่งสอดคล้องกับ Bissex (1987) Elliott (1992) Weissberg and Greenberg (1998) Allen and Calthoun (1998) Glanz (1999) พีรวัฒน์ วงษ์พรหม (2533) วันทนา ชูช่วย (2533) สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม (2537) เยาวภา เจริญบุญ (2538) สุรียา ทองสมัคร (2538) ประภัสสร วงษ์ดี (2540) ลัดดา คำพลงาม (2540) นันทวัน สวัสดิ์ภูมิ (2540) ที่พบว่าความรู้สึกว่าทำทนาย และพยายามมุ่งมั่นที่จะทำหรือชอบที่จะทำเพื่อพัฒนาการเรียน การสอนและรู้สึกภูมิใจถ้าทำวิจัยได้สำเร็จซึ่งทำให้ครูเกิดความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการใน ชั้นเรียน และสมกับคำกล่าวที่ว่าหัวใจสำคัญอันดับแรกที่คนเป็นครูก็คือจะทำวิจัยปฏิบัติการใน ชั้นเรียนก็เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

ตัวแปรอธิบายความพึงพอใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนตัวรองลงมาคือ ตัวแปร การทำผลงานอาจารย์ 3 การที่ครูเกิดความพึงพอใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนก็เพราะครูต้องการ ทำผลงานวิจัยในชั้นเรียนไปสู่การขอเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น ซึ่งพบว่ามีเอกสารและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องที่สอดคล้องกับผลการวิจัยนี้ Sharon และ Ralph (1993) ศุภโชค ปิยะสันต์ (2539) สุวัฒนา อุทัยรัตน์ ศิริชัย กาญจนวาสี และวีรวัฒน์ อุทัยรัตน์ (2539) สังวรรณ รัตตะโทก (2541) ได้ผลว่าการเห็นคุณค่าของผลตอบแทนหรือสิ่งตอบแทนนั้นส่งผลให้ครูเกิดความพึงพอใจ ในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เพราะผู้ที่ได้อาจารย์ 3 ส่วนมากจัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อพัฒนางานซึ่งผลพลอยได้คือนำผลงานวิจัย มาเป็นผลงานขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 เป็นจำนวนมาก (ในประเทศไทยตำแหน่งอาจารย์ 3 จะมีเงินประจำตำแหน่ง)

ในส่วนของตัวแปรความต้องการมีที่ปรึกษาที่เป็นตัวอธิบายที่ส่งผลต่อความ พึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนก็สอดคล้องกับ พีรวัฒน์ วงษ์พรหม (2533) วันทนา ชูช่วย (2533) เยาวภา เจริญบุญ (2538) ศุภโชค ปิยะสันต์ (2539) ประภัสสร วงษ์ดี (3540) ที่พบว่าความพึงพอใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนมีตัวแปรความต้องการมีที่ปรึกษานี้เป็นตัวแปร สำคัญที่จะก่อให้เกิดความพึงพอใจการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู เพราะในขั้นตอน กระบวนการทำอาจมีปัญหาหรืออุปสรรคฉะนั้นครูจึงต้องการอยากได้ที่ปรึกษาที่เป็นผู้มีความรู้ใน เรื่องของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมาให้คำปรึกษาแนะ และในงานวิจัยของวันทนา ชูช่วย (2533) และเยาวภา เจริญบุญ (2538) ได้ผลการวิจัยไปถึงการทำวิจัยในชั้นเรียนให้เป็น

ผลสำเร็จได้นั้นก็ขึ้นอยู่กับตัวแปรความต้องการที่มีที่ปรึกษาที่ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจที่จะทำ และเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยในกรณีที่คุณทำแล้วมีปัญหาหรืออุปสรรคการที่ครูมีที่ปรึกษาในการทำวิจัยนี้จะเป็นสิ่งส่งเสริมให้คุณทำวิจัยต่อไปจนสำเร็จได้

ตัวแปรภาระงานที่รับผิดชอบ พบว่าเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนด้วยเช่นกัน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับข้อค้นพบของ ศุภโชค ปิยะสันต์ (2539) และประภารัต มีเหลือ (2540) ที่พบว่าภาระงานที่ครูมีภาระงานที่รับผิดชอบน้อยหรือชั่วโมงการสอนน้อยจะเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้คุณเกิดความพึงพอใจที่จะทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

เมื่อพิจารณาตัวอธิบายที่ดีทั้ง 4 ตัว คือ ตัวแปรความต้องการพัฒนาการเรียนการสอน การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อใช้เป็นผลงานในการขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ความต้องการมีที่ปรึกษา และภาระงานที่รับผิดชอบ ต่างก็ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน จะพบว่ามีงานวิจัยที่มีข้อค้นพบเช่นนี้ คืองานของ วันทนา ชูช่วย (2533) และเยาวภา เจริญบุญ (2538) ที่มีผลวิจัยว่าสาเหตุจุดจูงใจที่ทำให้คุณเกิดความพึงพอใจที่จะทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพราะประสบปัญหาในการทำงานที่โรงเรียนและต้องการข้อมูลที่เชื่อถือได้นำมาพัฒนาการเรียนการสอนและการทำเช่นนั้นก็มีผลช่วยให้เกิดผลตอบแทนต่อครูตามมาด้วยเช่นกัน เพราะเป็นการพัฒนาตนเองตามไปด้วยทำให้ส่งผลต่อการที่จะทำผลงานวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งซึ่งผลตอบแทนนี้อาจจะไม่ใช่ตำแหน่งอาจารย์ 3 เพียงอย่างเดียวอาจจะเป็นสิ่งตอบแทนอื่นซึ่งนับว่าเป็นผลตอบแทนด้วยเช่นกัน การที่ครูมือใหม่เริ่มคิดที่จะทำวิจัยในชั้นเรียนนั้น การมีที่ปรึกษานับว่าสำคัญมากเพราะเวลาเกิดปัญหาหรืออุปสรรคถ้าไม่มีที่ปรึกษาครูส่วนใหญ่ก็ไม่อยากจะทำวิจัยต่อ สำหรับภาระงานที่รับผิดชอบนั้นก็เป็นสิ่งสำคัญเช่นเดียวกัน เพราะครูจะเกิดความพึงพอใจที่จะทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนถ้าครูมีเวลาว่างที่จะสามารถวางแผนทำวิจัยปฏิบัติการก็เป็นส่วนสำคัญที่ส่งผลให้คุณเกิดความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนด้วย

จากชุดตัวแปรอิสระ 19 ตัว เป็นตัวอธิบายที่ดี 4 ตัว ได้แก่ ตัวแปรความต้องการพัฒนาการเรียนการสอน การทำวิจัยปฏิบัติการเพื่อใช้เป็นผลงานในการขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ความต้องการมีที่ปรึกษาในการทำวิจัย และภาระงานที่รับผิดชอบ ส่วนตัวแปรอีก 15 ตัว ไม่ใช่ตัวอธิบายที่ดี ได้แก่ ตัวแปรเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานวิจัย เวลาในการทำวิจัย ความรู้ความสามารถด้านการวิจัย ความรู้ในเนื้อหาที่สอนกับปัญหาของนักเรียนในการเรียน ความสนใจใฝ่หาความรู้ การเห็นคุณค่าของการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ความรับผิดชอบในงานครู ความคาดหวังในการทำวิจัยให้สำเร็จ การสนับสนุนของผู้บริหาร การสนับสนุนของเพื่อนครู แหล่งทุน และความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งค้นคว้า

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. โรงเรียนควรมีการจัดอบรมหรือให้ความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน รวมถึงการนำเอาวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้กับครูในโรงเรียน เพื่อให้ครูตระหนักและเห็นคุณค่าการพัฒนาการเรียนการสอนโดยการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ซึ่งเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ครูมีความต้องการที่จะทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
2. ในการพิจารณาการเลื่อนขั้นหรือการทำผลงานทางวิชาการ/อาจารย์ 3 ควรส่งเสริมให้มีการนำเอาวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมาพิจารณาร่วมด้วย เพราะนอกจากที่ครูทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชั้นเรียนได้แล้ว ยังได้ใช้เป็นผลงานในการขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์ 3 ก็จะทำให้ครูมีความพึงพอใจที่จะทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมากขึ้น
3. ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือมีความรู้ความชำนาญทางด้านการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ควรรวมกลุ่มกันจัดตั้งเป็นศูนย์ให้คำปรึกษาเพื่อที่จะให้คำปรึกษาสำหรับครูที่ประสบปัญหาในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ซึ่งจะทำให้ครูมีความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมากขึ้น
4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดสรรภาระงานที่รับผิดชอบให้เหมาะสมและตรงกับความสามารถของบุคลากรในโรงเรียน เพื่อให้ครูมีเวลาในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จึงน่าจะมีการศึกษาว่าครูประถมศึกษาในสังกัด/ระดับอื่น ๆ เช่น สำนักงานการศึกษากทม. สำนักงานการศึกษาเอกชน กรมสามัญศึกษา เป็นต้น เพื่อดูว่าจะให้ผลการวิจัยสอดคล้องกันหรือไม่
2. ควรศึกษาโมเดลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ โดยเปรียบเทียบระหว่างครูในกรุงเทพมหานครกับส่วนภูมิภาค เนื่องจากมีสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน
3. การศึกษาครั้งนี้ผลที่ได้พบว่าตัวแปรสามารถอธิบายความพึงพอใจได้เพียงร้อยละ 58.00 แสดงให้เห็นว่ายังมีตัวแปรอื่นที่นอกเหนือจากการศึกษาในครั้งนี้สามารถอธิบายได้อีก จึงน่าจะศึกษาอิทธิพลของตัวแปรเหล่านั้นว่ามีผลต่อความพึงพอใจในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาอย่างไร เพื่อให้ผลที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น